

MAAHANMUUTTAJIEN AMMATILLISEEN
PERUSKOULUTUKSEEN VALMISTAVA KOULUTUS

OPETUSSUUNNITELMA

OULUN DIAKONIAPISTO 2008

SISÄLTÖ	2
JOHDANTO	3
1 KOULUTUKSEN TAVOITTEET JA OPINTOJEN MUODOSTUMINEN	3
1.1 Yleiset tavoitteet	3
1.2 Opintojen muodostuminen	3
2 OPINTOJEN TAVOITTEET JA ARVIOINTI	4
2.1 Kielelliset taidot	4
2.1.1 Suomen kieli	4
2.1.2 Vieraat kielet	6
2.2 Matemaattiset, tietotekniset ja luonnontieteelliset taidot	6
2.3 Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus	9
2.4 Opiskelu- ja ammatinvalintataidot	11
3 OPISKELIJAN ARVIOINTI	12
3.1 Arvioinnin tehtävät ja tavoitteet	12
3.2 Opiskelijan osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	13
3.3 Oppimisen ja osaamisen arviointi	13
4 MUUTA	14
4.1 Opinto-ohjaus	14
4.2 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	15
4.3 Työssä oppimiseen valmentautuminen ja työturvallisuus	15
4.4 Erityisopetuksen toteuttaminen	16
4.5 Jatko-opintomahdollisuudet	16

JOHDANTO

Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 630/1998, 3 §:n mukaan ammatillisen peruskoulutuksen yhteydessä järjestettävää, ei tutkintoon johtavaa koulutusta. Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (A811/1998, 21 §) mukaan valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet ammatillisiin opintoihin siirtymistä varten.

Koulutus on tarkoitettu maahanmuuttajille tai maahanmuuttajataustaisille henkilöille, joilla on jo suomen kielen peruskielitaito, joka vastaa keskimäärin Kielitaidon tasojen kuvausasteikon tasoa A2.2.

1 KOULUTUKSEN TAVOITTEET JA OPINTOJEN MUODOSTUMINEN

1.1 Yleiset tavoitteet

Päätavoite on, että opiskelija saa valmiudet opiskella ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opiskelija oppii tuntemaan suomalaisen opiskelu- ja työkuulttuurin aiempaa paremmin, ja opiskelijalla on sellaiset tiedot ja taidot, että hän pystyy koulutuksen jälkeen seuraamaan opetusta ja suoriutumaan tutkintoon johtavasta ammatillisesta peruskoulutuksesta. Opiskelija osaa hakeutua aktiivisesti ammatillisiin opintoihin.

Opiskelija harjaantuu tieto- ja viestintätekniikan käyttäjäksi sekä opiskelua että yhteiskunnassa toimimista varten, ja hän saa riittävät valmiudet jatko-opiskeluun ja työelämään. Valmistavassa koulutuksessa tavoitteisiin pyritään monipuolisten ja käytännön kokemuksia hyödyntävien opiskelumenetelmien avulla, jotka voidaan suunnitella kullekin opiskelijalle henkilökohtaisesti.

1.2 Opintojen muodostuminen

Opintojen laajuus on 20 opintoviikkoa. Valmistava koulutus muodostuu seuraavista opinnoista, jotka voivat vaihdella yksilöllisesti opiskelijan tavoitteiden, pohjakoulutuksen ja lähtötason mukaan sekä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Opinnot ovat:

• Kielelliset taidot	10 ov
• Matemaattiset, tietotekniset ja luonnontieteelliset taidot	3 ov
• Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus	3 ov
• Opiskelu- ja ammatinvalintataidot	4 ov

Opintoihin sisältyy vähintään 4 opintoviikkoa työssä oppimiseen valmentautumista, vähintään kahden alan ammatilliseen opiskeluun tutustumista ja opinto-ohjausta. Opiskelija saa henkilökohtaista ja ryhmämuotoista opinto-ohjausta, joka tukee hänen ammatillisia valintojaan.

2 OPINTOJEN TAVOITTEET JA ARVIOINTI

2.1 Kielelliset taidot

2.1.1 Suomen kieli

Yleistavoitteena on, että opiskelijalla on edellytykset osallistua suomenkieliseen opetukseen ja tutustua työelämässä ja ammatillisissa opinnoissa tarvittaviin ilmaisutapoihin ja keskeiseen sanastoon. Hän toimii melko itsenäisesti ja hoitaa asioitaan suomen kielellä koulutuksen yhteydessä, työelämään hakeutuessa sekä erilaisissa asiointitilanteissa. Opiskelijan suulliset ja kirjalliset taidot syvenyvät rakenteiden ja sanaston hallinnan avulla. Opiskelija etenee suomen kielen opinnoissa lähtötasonsa mukaan.

Suomen kielen opintojen perusoletuksena on, että opiskelija jo hallitsee taitotason A2.2 edellyttämät viestintätaidot, rakenteet ja keskeistä arkielämän sanastoa. Opintojen tavoitteiden määrittelyssä on käytetty Kielitaidon tasojen kuvausasteikkoa, jonka taso B1.2 (sujuva peruskielitaito) kuvaa pääpiirteittäin opiskelijan osaamista koulutuksen lopussa.

Kuullun ymmärtäminen

Tavoitteet

Opiskelija

- kykenee seuraamaan yleisiä aiheita sisältäviä luentoja, esitelmiä sekä palvelu- ja asiointitilanteita
- ymmärtää puheen pääkohdat ja tärkeimmät yksityiskohdat muodollisesta ja epämuodollisesta keskustelusta sekä muusta viestinnästä
- osaa tiivistää ja ilmaista kuulemastaan avainkohdat
- ymmärtää yleiskieltä ja itselleen tuttua puhekieltä
- ymmärtää arki- ja työelämässä sekä asiointitilanteissa käytettäviä idiomeja ja fraaseja sekä opiskeluun liittyviä käsitteitä
- pystyy osallistumaan keskusteluun, tekemään muistiinpanoja ja osallistumaan ryhmätyöskentelyyn sekä kuuntelemaan
- ottaa vastaan ohjeita ja tehtävänantoja
- erottaa puhutun kielen yksilöllisen, tilanteisen ja alueellisen vaihtelun sekä ymmärtää nonverbaalia viestintää
- kykenee seuraamaan uutisia, ajankohtaisohjelmia ja muitakin ohjelmia median välityksellä.

Puhuminen

Tavoitteet

Opiskelija

- osaa kertoa tavallisista, konkreettisista aiheista kuvaillen, eritellen ja vertaillen

- osaa viestiä tavallisissa tilanteissa, kertoa ammattiin ja opiskeluun liittyviä asioita sekä tehdä kysymyksiä ja lisäkysymyksiä
- osaa käyttää kohtalaisen laajaa sanastoa ja tavallisia idiomeja
- käyttää myös monenlaisia rakenteita ja mutkikkaitakin lauseita
- osaa viestiä käytännönläheisissä ja omaan elämään liittyvissä tilanteissa (esittäytyminen, asiakeskustelu, asioimistilanteet, puhelinkeskustelu)
- osaa ääntää suomen kieltä ymmärrettävästi ja käyttää oikeaa intonaatiota ja painoa
- tekee keskustelussa tarkentavia kysymyksiä, esittää eriäviä ja yhteneviä mielipiteitä ja perusteluja
- tuntee kohteliaisuussäännöt ja ottaa huomioon toisten mielipiteet
- osaa jaksottaa puheensa oikein
- hallitsee ammattiviestinnän perusteet
- osaa antaa ohjeita ja neuvoja sekä raportoida ja pitää suullisia esitelmiä
- tuntee suomen kielen ja oman äidinkielen kulttuuriset käyttöerot ja puheen tilannekohtaisen vaihtelun
- osaa kommunikoida työ- ja opiskelupaikkahaastattelussa.

Luetun ymmärtäminen

Tavoitteet

Opiskelija

- pystyy lukemaan muutaman kappaleen pituisia tekstejä eri aiheista
- osaa etsiä ja yhdistellä tietoja useammasta muutaman sivun pituisesta tekstistä suorittaakseen annetun tehtävän
- saavuttaa sellaiset tiedonhallinnan ja sanaston kartuttamisen taidot, että hän kykenee melko itsenäisesti omaksumaan jonkin ammatti- tai erityisalan oppimateriaalia
- tunnistaa eri tekstilajeja ja eri tekstien rekisterieroja sekä jonkin ammattialan tekstejä, tietotekstejä ja kaunokirjallisia tekstejä
- pystyy analysoimaan työpaikkailmoituksia
- omaa riittävän medialukutaidon ymmärtääkseen esimerkiksi uutisia, mainoksia ja Internet-tekstejä sekä symboleja ja kuvia
- hankkii tietoja Internetistä ja kirjastosta ja käyttää keskeisiä opiskelutaitoja

Kirjoittaminen

Tavoitteet

Opiskelija

- osaa kirjoittaa henkilökohtaiseen elämään liittyviä tekstejä sekä asiatekstejä
- osaa täyttää lomakkeita
- kirjoittaa muutaman kappaleen pituisen jäsenyneen tekstin, esimerkiksi yhteenvedon
- osaa esittää tukitietoa pääajatuksille ja ottaa lukijan huomioon
- hallitsee melko monenlaiseen kirjoittamiseen tarvittavaa sanastoa ja lauserakenteita
- osaa ilmaista rinnasteisuutta ja alisteisuutta
- käyttää hyväkseen tekstinkäsittelyohjelmaa, tekstinkäsittelyä ja vakioasettelua

- osaa hakea ja valikoida tietoa eri lähteistä, referoida ja jäsenellä tekstejä, käyttää sanakirjaa ja tehdä muistiinpanoja.

Arviointi

Suomen kielen opinnot arvioidaan suoritettu (S) -merkinnällä. Lisäksi todistukseen merkitään opiskelijan saavuttama kielitaidon taso eurooppalaisen viitekehyksen tasolla.

2.1.2 Vieraat kielet

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee englannin kielen kirjalliset ja suulliset perusteet, niin että hän voi osallistua ammatilliseen peruskoulutukseen kuuluvien vieraiden kielten opintoihin myöhemmin tutkintoon johtavassa koulutuksessa
- ymmärtää monipuolisen kielitaidon tärkeyden työelämässä ja haluaa kehittää kielitaitoaan kirjallisesti ja suullisesti

Vieraan kielen taito tukee myös suomen kielen opintoja sekä tarjoaa mahdollisuuden vertailla kulttuuristen ilmiöiden heijastumista kielissä.

Arviointi

Vieraiden kielten opinnot arvioidaan suoritettu (S) -merkinnällä. Suoritus katsotaan hyväksytyksi, kun vieraan kielen kielitaito on eurooppalaisen viitekehyksen tasolla A1.3.

2.2 Matemaattiset, tietotekniset ja luonnontieteelliset taidot

Tavoitteet

Opiskelijalla on ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelua varten tarvittavat matematiikan, fysiikan, kemian sekä luonnontieteen perustiedot, ja hän hallitsee alan käsitteet ja sanastot.

Matemaattiset taidot

Opiskelija

- osaa käyttää laskutoimituksia tehtävien ratkaisemisessa
- hallitsee matemaattisia ajattelutapoja (loogista ja avaruudellista ajattelua) ja esittämismuotoja (kaavoja, malleja, kuvioita) ja osaa tulkita niitä
- osaa käyttää matemaattisia apuvälineitä, taulukoita ja laskimia työssään.

Tietotekniset taidot

Opiskelija

- hallitsee tietokoneen käytön niin, että se hyödyntää kaikkia opintoja
- saa valmiuksia tietoteknisen osaamisen lisäämiseen
- käyttää tietokoneella tekstinkäsittelyä, Internetiä ja sähköpostia.

Luonnontieteelliset taidot

Opiskelija

- osaa käyttää luonnonilmiöiden selittämisessä hyödynnettävää tietoa ja menetelmiä
- ymmärtää, mihin kysymyksiin matemaattisia ja luonnontieteellisiä taitoja voidaan käyttää
- tuntee toimintaperiaatteita keskeisiltä fysiikan alueilta
- ymmärtää, että fysiikka ja kemia ovat perustana muille luonnontieteille ja tekniikalle.

Arviointi

Matemaattinen, tietotekninen ja luonnontieteellinen osaaminen arvioidaan voimassa olevan asetuksen mukaisella arviointiasteikolla. Seuraavissa taulukoissa on kuvattu opiskelijan osaaminen asteikolla tyydyttävä–hyvä–kiitettävä. Keskeiset sisällöt on ilmaistu arvioinnin kohteissa.

Arviointi	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Arvioinnin kohteet	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Matematiikka			
Keskeisen sanaston hallinta	– tuntee matematiikan ja luonnontieteellisten opintojen keskeisen sanaston suomeksi (tai ruotsiksi)	– käyttää matematiikan keskeistä sanastoa suomen (tai ruotsin) kielellä	– hallitsee matematiikan keskeisen sanaston suomen (tai ruotsin) kielellä joustavasti ja soveltaa sitä erilaisiin tehtäviin
Peruslaskutoimitusten käyttäminen	– ratkaisee peruslaskutoimituksia saatuaan ohjausta	– osaa ratkaista ensimmäisen asteen yhtälön – arvioi laskutehtävien tulosten järkevyyttä	– soveltaa peruslaskutoimituksia erilaisiin tehtäviin
Mittayksiköiden ja suureiden käyttö	– tuntee keskeisimpiä mittayksiköitä ja matemaattisia suureita – osaa soveltaa prosenttilaskentaa muutamissa tehtävätyypeissä	– osaa ratkaista tehtäviä, joissa tarvitaan neliöjuurta	– käyttää keskeisiä mittayksiköitä ja matemaattisia suureita – soveltaa prosenttilaskentaa

Taulukoiden, piirrosten ja kuvaajien hyödyntäminen	– ymmärtää selkeitä taulukoita, piirroksia ja kuvaajia	– tunnistaa eri geometriset muodot ja tuntee niiden ominaisuudet	– osaa pääpiirteittäin tulkita taulukoita, piirroksia ja kuvaajia
Apuvälineiden käyttö	osaa ohjattuna käyttää laskinta käyttää harppia ja viivoitinta geometristen laskutoimitusten tekemiseen	– suorittaa mittauksia ja niihin liittyviä laskelmia – käyttää luokitteluja matemaattisten ongelmien ratkaisussa – lukee erilaisia taulukoita ja diagrammeja	– pystyy esittämään perustellun ratkaisun sanallisesti esitettyyn ongelmaan joko päättelämällä tai yhtälöitä hyödyntämällä – käyttää laskinta ja pystyy arvioimaan tuloksen järkevyyden
Fysiikan toimintaperiaatteiden tunteminen	– tunnistaa jonkin arkikokemuksen fysikaalisen tai kemiallisen perustan	– tietää länsimaisen aikakäsityksen perusteet	– soveltaa fysiikan toimintaperiaatteita: mekaniikka, lämpö, sähkö, valo, ääni ja säteily
Kemian käsitteiden tunteminen	– tietää periaatteet kemiallisista merkinnöistä	– käyttää ohjatusti ilmiöiden selittämisessä keskeisiä fysiikan ja kemian toimintaperiaatteita	– osaa tehdä yksinkertaisen luonnontieteellisen kokeen – osaa ottaa työskentelyssään huomioon arkielämässä tarvittavista kemiallisista yhdisteistä johtuvat ominaisuudet
Tietotekniikan käyttö – tekstinkäsittely – Internet – sähköposti – tiedonhaku	– käyttää tietokonetta opiskelun apuvälineenä ja ymmärtää tietotekniikan peruskäsitteet	– osaa käyttöjärjestelmän perustoiminnot ja pystyy käyttämään oheislaitteita	– käyttää tietotekniikkaa joustavasti erilaisiin tarkoituksiin – hyödyntää tietotekniikkaa mm. fysiikan ja kemian tehtävien selvittämisessä ja asioihin perehtymisessä
Luonnontieteen	– tuntee suomalaisen	– osaa selittää	– hahmottaa ihmisen

perusteet Luonnon tuntemus	luonnon keskeiset piirteet ja vuodenaikojen vaihtelun	vuodenaikojen vaihtelun syyn ja merkityksen ihmisen toiminnalle	aseman biologisessa järjestelmässä
Ihmiskehon toiminnan tunteminen	– käyttää opastettuna biologian peruskäsitteitä	– tuntee ihmiskehon rakenteen ja toiminnan pääpiirteet	– osaa biologian peruskäsitteet ja osaa selittää ihmiskehon rakennetta ja toimintaa
Kestävän kehityksen ymmärtäminen	– tietää, mikä merkitys on ekologisesti kestäväällä kehityksellä.	– ymmärtää ekosysteemin toiminnan periaatteita.	– ottaa huomioon kestävä kehityksen ja ympäristönsuojelun asettamat vaatimukset ja etsii ekologisesti kestäviä ratkaisuja.

2.3 Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus

Tavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää suomalaisia toimintatapoja ja arvoperusteita
- ottaa vastuuta omaa elämäänsä koskevista ratkaisuista ja vaikuttaa aktiivisesti omaan elämäntilanteeseensa ja tulevaisuuteensa
- tutustuu Suomen yhteiskunnalliseen järjestelmään ja tuntee oikeutensa sekä velvollisuutensa aktiivisena kansalaisena
- ymmärtää lainsäädännön merkitystä ja sen vaikutusta yhteiskunnan toimintaan
- hahmottaa Suomen maantieteellisen aseman
- arvostaa omaa identiteettiään kulttuurien yhtymäkohdassa ja käyttää monikulttuurisuutta voimavarana
- toimii yhdenvertaisuuden periaatteiden mukaisesti.

Arviointi

Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus arvioidaan voimassa olevan asetuksen mukaisella arviointiasteikolla. Seuraavassa taulukossa kuvataan opiskelijan osaaminen tyydyttävän, hyvän ja kiitettävän suorituksen tasolla. Keskeiset sisällöt on ilmaistu arvioinnin kohteissa.

Arviointi	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Arvioinnin kohteet	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Yhteiskuntatieto			

Suomalainen palvelujärjestelmä ja yhteiskunnan perusrakenteet	<ul style="list-style-type: none"> – tietää Suomen yhteiskunnallisen järjestelmän pääpiirteet – tutustuu yksilön asemaan, oikeuksiin ja velvollisuuksiin yhteiskunnassa 	<ul style="list-style-type: none"> – tietää Suomessa pysyvästi asuvaa henkilöä koskevat keskeiset oikeudet ja velvollisuudet – tuntee suomalaisen tasa-arvokäsityksen – toimii yhteiskunnan sääntöjen mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> – osaa käyttää yhteiskunnan peruspalveluita, mm. sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmää, ja ymmärtää yhteiskunnan toimintaa – toimii vastuullisesti toiset huomioon ottaen ja noudattaa tehtyjä sopimuksia
Elinkeinoelämä: yksityinen ja julkinen sektori	<ul style="list-style-type: none"> – tietää Suomen elinkeinoelämän toimialoja ja tutustuu työntekijän rooliin työmarkkinoilla 	<ul style="list-style-type: none"> – ymmärtää oikeutensa ja velvollisuutensa taloudellisena toimijana – suunnittelee omia taloudellisia asioitaan – tuntee suomalaisen elinkeinoelämän keskeisimpiä toimialoja, tuotantoa ja palveluja sekä niiden merkitystä työllisyydelle 	<ul style="list-style-type: none"> – tuntee työmarkkinoita sääteleviä taloudellisia tekijöitä ja niiden keskinäisiä riippuvuuksia – tiedostaa yrittäjyyden yhdeksi uravaihtoehdoksi ja ymmärtää yrittäjyyden merkityksen yhteiskunnassa
Historia ja maantiede Suomen lähihistoria ja historian käännekohdat, Suomen maantieteellinen sijainti ja asema, EU	<ul style="list-style-type: none"> – tietää yleispiirteittäin Suomen lähihistorian pääkohdat ja Suomen ja lähialueiden maantieteen 	<ul style="list-style-type: none"> – tietää Suomen historian keskeisimmät tapahtumat ja merkittävät käännekohdat – tuntee Suomen ja lähialueiden maantieteen 	<ul style="list-style-type: none"> – käyttää toiminnassaan tietoja Suomen itsenäisyyden ajan historiasta ja keskeisten suomalaisten organisaatioiden perustasta – ymmärtää Suomen lähihistorian merkityksen nykyiselle hyvinvointi-Suomelle – tietää Suomen aseman Euroopan unionissa
Terveys ja hyvinvointi	<ul style="list-style-type: none"> – ymmärtää ravinnon, liikunnan ja terveellisten elämäntapojen merkityksen ihmisen terveydelle ja työkyvylle 	<ul style="list-style-type: none"> – valitsee työturvalliset tavat toimia eri opiskelu- ja työtehtävissä 	<ul style="list-style-type: none"> – käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja sekä ylläpitää ja edistää omaa terveystään

Kulttuurintuntemus			
Suomalaiset arvot ja normit	– hyväksyy erilaisuuden yksilöiden ja ryhmien välillä	– toimii luontevasti vuorovaikutuksessa erilaisista kulttuureista tulevien ihmisten kanssa	– vertailee suomalaisen ja oman kulttuuriyhteisönsä arvoja, normeja ja asenteita
– kansalliset perinteet ja juhlapäivät – omaan ja suomalaiseen kulttuuriin liittyvät tavat ja niiden yhteensovittaminen, yhdenvertaisuus	– pohtii oman ja suomalaisen kulttuurin eroja ja käsittelee niitä rakentavalla tavalla.	– punnitsee erilaisia näkökulmia ja perustelee omia kantojaan.	– käsittelee mahdollisia kulttuurien ja uskontojen eroja rakentavalla tavalla.

2.4 Opiskelu- ja ammatinvalintataidot

Tavoitteet

Opiskelija saavuttaa valmiudet tiedon hankintaan ja soveltamiseen. Hän tuntee suomalaista koulutusjärjestelmää ja osaa tehdä omia valintojaan sen suhteen. Opiskelijalla on sellaiset itsearviointitaidot, että hän pystyy arvioimaan omaa oppimistaan ja osaamistaan. Opiskelijalle muodostuu myönteinen opiskeluidentiteetti, ja hän tekee realistisia opiskelusuunnitelmia. Hän hankkii työelämässä ja työssä oppimisessa tarvittavia tietoja ja taitoja.

Suomalainen koulutusjärjestelmä

Opiskelija

- tutustuu suomalaiseen koulutusjärjestelmään, sen toimintamalleihin ja vaatimuksiin
- hankkii aktiivisesti tietoa eri lähteistä muodostaakseen kokonaiskuvaa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja omasta asemastaan siinä
- asettaa realistisesti koulutustaan ja kehitystään koskevia tavoitteita omien kokemuksensa ja saamansa palautteen mukaisesti
- toimii suomalaisen koulutuksen opiskelukulttuurin ja oppilaitoskäytäntöjen mukaisesti niin, että hän voi integroitua opiskeluyhteisöön.

Ammatinvalinta

Opiskelija

- tuntee perustutkintojen ja ammatillisten opintojen muodostumisen sekä ammattiosaamisen näytön periaatteen osana opiskelija-arviointia
- tutustuu ammatin opiskeluun käytännössä ja muodostaa käsityksen omasta soveltumisestaan koulutukseen.

Muotoiltu: Fontti: Lihavoitu

Muotoiltu: Luettelomerkit ja numerointi

Työssä oppimiseen valmentautuminen

Opiskelija

- tutustuu työelämään mahdollisuuksien mukaan työpaikoilla
- perehtyy käytännön kokemuksen kautta työelämään sekä suomalaisen työkuulttuurin vaatimuksiin
- saa realistisen kuvan niistä ammateista tai koulutusaloista, jotka häntä kiinnostavat
- saa mahdollisuuden perehtyä niihin vaatimuksiin, joita hänen tavoitteensa saavuttaminen edellyttää
- hankkii työelämän toimintataitoja, jotka valmentavat häntä työssä oppimiseen tai työharjoitteluun.

Opiskelutaidot

Opiskelija

Muotoiltu: Fontti: Lihavoitu

Muotoiltu: Luettelomerkit ja numerointi

- hankkii tietoja monipuolisesti ja opiskelee itsenäisesti, niin että hänellä on omatoiminen ja itsenäinen ote opiskeluun
- pystyy arvioimaan omaa oppimistaan ja osaamistaan
- ilmaisee myönteistä suhtautumista opiskeluun
- ymmärtää sen, että hänen osaamistaan mitataan ja arvioidaan
- toimii yhteistoiminnallisesti ryhmätöissä sekä vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa
- toimii suomalaisen koulutuksen, opiskelukulttuurin ja oppilaitoskäytäntöjen mukaisesti niin, että hän voi integroitua opiskeluyhteisöön
- kartoittaa omaa elämäntilannettaan ja sosiaalista viitekehystä
- hankkii tietoja ja taitoja, joiden avulla tekee aktiivisesti omaan elämäänsä liittyviä päätöksiä
- arvioi itseohjautuvasti omaa toimintaansa ja toteuttaa suunnitelmiaan
- on aktiivinen ja oma-aloitteinen koulutuksen ja harrastusten suhteen
- on tottunut suunnitelmallisuuteen ja suunnittelee itse tulevaa oppimistaan
- tekee realistisia opiskelusuunnitelmia..

Arviointi

Opiskelu- ja ammatinvalinnan taidot arvioidaan suoritettu (S) -merkinnällä. Opinnot katsotaan suoritetuksi, kun

- opiskelija tuntee suomalaista koulutusjärjestelmää siten, että osaa valita itselleen sopivan jatkokoulutusväylän
- opiskelija ymmärtää koulutuksen merkityksen omalle elämälleen
- opiskelijalla on taidot opiskella ammatillisessa peruskoulutuksessa
- opiskelija on tutustunut työelämään työpaikoilla.

3 OPISKELIJAN ARVIOINTI

Poistettu: ¶

3.1 Arvioinnin tehtävät ja tavoitteet

Sen lisäksi, mitä laissa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta (L 601/2005, 25 §) on säädetty, arvioinnilla ohjataan, motivoidaan ja kannustetaan opiskelijaa tavoitteiden saavuttamiseen ja tuetaan opiskelijan myönteisen minäkuvan kehittymistä sekä kasvua ammatti-ihmisenä.

Opiskelijan ohjauksen ja kannustuksen lisäksi arvioinnin tulee tuottaa tietoa opiskelijoiden osaamisesta opiskelijalle itselleen, opettajille ja työnantajille sekä jatko-opintoihin pyrkimistä varten.

3.2 Opiskelijan osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Osaamisen tunnistaminen

Opiskelijan osaaminen ja sen taso selvitetään opintojen alkaessa opiskelijan vahvuuksien tunnistamiseksi ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen määrittelemiseksi. Osaamisen tunnistaminen on pohjana opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden laatimisessa, mutta myös tarvittavan ohjauksen ja tuen määrittelemisessä.

Osaamisen tunnustaminen

Mikäli osaamisen tunnistamisessa opinnoille asetetut tavoitteet tai osa tavoitteista todetaan saavutetuiksi, osaaminen tunnustetaan. Osaamisen tunnustaminen kirjataan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Tarvittaessa opiskelijan on osoitettava osaamisensa vastaavuus koulutuksen vaatimuksiin ja tavoitteisiin.

Poistettu: <ei

3.3 Oppimisen ja osaamisen arviointi

Opiskelijan arviointi on kriteeriperusteista, jolloin opiskelijan oppimista ja osaamista verrataan aina koulutuksen vaatimuksiin sekä niiden pohjalta laadittuihin arviointikriteereihin.

Oppimisen arviointi

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Oppimisen arvioinnissa käytetään opiskelijaa motivoivia ja aktivoivia menetelmiä. Niiden avulla tuetaan ja motivoidaan opiskelijaa tavoitteiden saavuttamisessa sekä kehitetään opiskelijan itsearviointitaitoa. Opiskelija arvioi oppimistaan opintojen tavoitteiden ja arviointikriteereiden perusteella.

Oppimista arvioidaan koko koulutuksen ja opiskelun ajan antamalla opiskelijalle suullista tai kirjallista palautetta oppimisen etenemisestä. Palautteella tuetaan ja ohjataan opiskelijaa mahdollisimman hyvin suorituksiin tuomalla esille opiskelijan vahvuudet. Oppimisen arvioinnin

perusteella tehdään tarvittavat muutokset opiskelijan opetukseen ja oppimisen tukemiseen. Muutokset kirjataan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan.

Osaamisen arviointi

Maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen opintojen arviointi

1. Kielelliset taidot	
* suomen kielen opinnot	S = suoritettu sekä Kielitaidon tasojen kuvausasteikon mukainen tasoarvio
* muut kielten opinnot	S = suoritettu
2. Matemaattiset, tietotekniset ja luonnontieteelliset taidot	voimassa olevan asetuksen mukainen arviointiasteikko
3. Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus	voimassa olevan asetuksen mukainen arviointiasteikko
4. Opiskelu- ja ammatinvalintataidot	S = suoritettu

Poistettu: Osaamista arvioitaessa arviointimenetelmät valitaan siten, että ne mittaavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista, soveltuvat käytettyihin opiskelumenetelmiin ja tukevat opiskelijan oppimista. Opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus osoittaa osaamisensa monipuolisesti ja arvioida myös itse osaamistaan.¶

Matemaattisten, tietoteknisten ja luonnontieteellisten taitojen sekä yhteiskuntatietouden ja kulttuurintuntemuksen opinnoissa on esitetty taulukkomuodossa arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit tyydyttävän T 1, hyvän H 2 ja kiitettävän K 3 tasoille.

4 MUUTA

4.1 Opinto-ohjaus

Valmistavan koulutuksen aikana opiskelija saa henkilökohtaista ja ryhmämuotoista opinto-ohjausta. Ohjauksen tarkoituksena on tukea opiskelua ja valintojen tekemistä, jotta opiskelija kykenee suunnittelemaan opiskelujensa sisällön ja rakenteen omien voimavarojensa mukaisesti.

Opinto-ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija saa riittävästi tietoa koulutuksestaan ennen sen aloitusta ja sen aikana. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään, osaa kehittää opiskelu- ja vuorovaikutustaitojaan ja itsetuntemustaan sekä arvioida omaa toimintaansa ja tuotoksiaan. Hän osaa suunnitella opintonsa, laatia henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa yhteistyössä opettajan kanssa ja ottaa vastuun opinnoistaan. Hän osaa seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnitteluun.

Ohjauksen tavoitteena on myös, että opiskelija osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia opiskelijahuollon palveluita ja muita ohjaus-, neuvonta- ja tietopalveluja.

Ohjaus perustuu kulttuuriselle tietoisuudelle ja siinä huomioidaan erilaisten tekijöiden vaikutus kotoutumiseen. Jokaista opiskelijaa kohdellaan yksilönä, jolla perhe, elämäntilanne, oma elämän-, opiskelu- ja työhistoria vaikuttavat kulttuurisen taustan lisäksi arvoihin, asenteisiin sekä käsityksiin asioista ja yhteiskunnasta yleensä.

Poistettu: yhtä tärkeää on muistaa kohdella

4.2 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Maahanmuuttajan ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavassa koulutuksessa opiskelu ja ammatilliset tavoitteet suunnitellaan yhdessä opiskelijan kanssa, jotta yksilöllinen valinnaisuus toteutuu. Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS), joka tukee urasuunnittelua ja kehittää hänen valmiuksiaan itsearvioinnissa. Se perustuu opiskelijan oman opiskelun suunnitteluun, yksilöllisiin valintoihin, opinnoissa etenemiseen ja oppimisen arviointiin. Opiskelijaa ohjataan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laadinnassa ja sen toteutumisen seurannassa. Se on suunnitelma, jonka toteuttamiseen opiskelija sitoutuu ja motivoituu koko koulutuksen ajaksi.

Suunnitelmassa otetaan huomioon opiskelijan lähtötilanne, koulutustausta ja koulutustarpeet. Samoin selvitetään opiskelijan aikaisempi osaaminen käyttämällä luotettavia menetelmiä. Suunnitelmassa selvitetään myös mahdolliset päätökset ulkomaisten tutkintojen tunnustamisesta ja rinnastamisesta sekä mahdolliset ammatillisen koulutuksen vertailulausunnot.

Maahanmuuttajien valmistavassa koulutuksessa selvitetään erityisesti opiskelijan

- suomalaisen yhteiskunnan ja työkuultuurin tuntemus sekä työkokemuksen laatu
- koulutuksen ja tukitoimien tarve erityisesti suomen kielen osalta
- tietokoneen käyttöön tai verkko-opiskeluun tarvittavat valmiudet
- lähtökulttuuriin ja elämäntilanteeseen liittyvät tekijät, jotka voivat vaikuttaa opintoihin sitoutumiseen.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma sisältää opiskelijan yksilölliset valinnat, opinnoissa etenemisen, oppimisen arvioinnin, opiskelijan osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen, työssä oppimiseen valmentautumisen paikat ja ajat. Suunnitelmassa määritellään oppimisen tavoitteet, opintojen suorittaminen, suoritustavat ja ajoitus sekä opintojen arviointi. Laadinnassa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset oppimistyyli. Mahdolliset oppimista vaikeuttavat seikat tunnistetaan ja opiskelijan itseohjautuvuutta ja ammatillista kasvua ohjataan ja tuetaan.

Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutumista ja opintojen edistymistä seurataan ja tarvittaessa opiskelijalle annetaan tukiopetusta. Opiskelija ja opettajat arvioivat henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteuttamisen mahdolliset esteet. Opiskelijaa ohjataan tekemään omaa oppimistaan koskevia päätöksiä sekä tarvittaessa tarkentamaan ja muuttamaan suunnitelmaa opintojen edetessä.

4.3 Työssä oppimiseen valmentautuminen ja työturvallisuus

Opintoihin sisältyy vähintään 4 opintoviikkoa ammatillisen koulutuksen työssä oppimiseen valmentautumista, vähintään kahden alan ammatilliseen opiskeluun tutustumista ja opinto-ohjausta.

Työssä oppimiseen valmentautumisessa osa valmistavan koulutuksen tavoitteista opitaan työpaikalla työtä tehdessä. Se on aidossa työympäristössä tapahtuvaa tavoitteellista ja ohjattua opiskelua.

Työssä oppimiseen valmentautumisen tavoitteena on myös, että opiskelija

- osaa suunnitella ja ylläpitää itselleen ergonomisesti terveellistä työympäristöä
- osaa työssä oppimisen valmentautumiseen liittyvän alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä
- tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä osaa suojautua ja torjua niitä.

4.4 Erityisopetuksen toteuttaminen

Maahanmuuttajien valmistava koulutus ei varsinaisesti ole tarkoitettu erityisopiskelua tarvitseville. Yksittäistapauksissa myös maahanmuuttajien valmistavassa koulutuksessa voi olla erityisen tuen tarpeessa olevia opiskelijoita, jotka tarvitsevat tiettyjä erityisjärjestelyjä. Jos valmistavassa koulutuksessa opiskelija tarvitsee erityisopetusta, hänelle laaditaan kirjallinen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Valmistavan koulutuksen tavoitteita voidaan mukauttaa opiskelijan edellytysten mukaan joko niin, että kaiken opetuksen tavoitteet on mukautettu tai mukauttamalla vain joidenkin opintojen tavoitteet. Tavoite kuitenkin on, että opiskelija mahdollisimman suuressa määrin saavuttaa valmistavan koulutuksen yleiset valmiudet.

4.5 Jatko-opintomahdollisuudet

Valmistavan koulutuksen tavoitteena on, että koulutuksen aikana opiskelijan ammatillisen koulutuksen mahdollisuudet ja opintoväylä selkiytyvät. Tavoitteena on myös, että opiskelija saa valmiudet siirtyä suorittamaan 120 opintoviikon laajuista ammatillista peruskoulutusta oppilaitoksessa, näyttötutkintoperusteisena tai oppisopimuskoulutuksena.

Ammatilliseen perustutkintoon johtavaan koulutukseen hakijalle annetaan pisteitä myös maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen suorittamisesta.

Opiskelijan valittavana on yli 50 erilaista ammatillista perustutkintoa kahdeksalla koulutusallalla:

- humanistinen ja kasvatusala
- kulttuuriala
- yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
- luonnontieteiden ala
- tekniikan ja liikenteen ala
- luonnonvara- ja ympäristöala
- sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
- matkailu-, ravitsemis- ja talousala.

Ammatilliset perustutkinnot antavat jatko-opintokelpoisuuden yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Oppisopimuskoulutuksessa ammattiopinnot yhdistetään koulutukseen. Koulutus edellyttää sopivaa työpaikkaa. Järjestelyissä auttavat oppisopimuskeskukset, oppisopimustoimistot ja oppilaitokset kautta maan. Koulutuksessa voi suorittaa perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.